

Man stillede for saa vidt Folkethinget og Landstthinget lige, men dog øiensynlig for den, som holdt paa Folkethingets Hovedindflydelse, med en aldeles overveiende Indflydelse for Landstthinget efter de daværende og utvivlsomt ogsaa efter de fremtidige Forhold. Dette Forslag faldt. Man forsøgte ikke at indbringe det, man forsøgte ikke at søge tilveiebragt denne Udelæggelse af Folkethingets Hovedindflydelse paa Finantsloven fra 1849. Finantsministeren har megen Uret i det Stykke. Ogsaa dette Punkt faldt i Rigsraadet og Rigsdagen, og Grundloven blev i det Stykke, som den var 1849. Finantsministeren vil i en endnu kosteligere Sikkelse oplive denne Tænke, hvad jeg nærmere skal komme ind paa, naar jeg analyserer hans Forslag, her taler jeg kun om de Angreb, der tidligere ere fæete paa Bevillingsretten, som den er fixeret i 1849, og om, hvorledes den bestaaende Ret i Virkeligheden er. Det tredje Punkt, som blev foreslaet den Gang, var, at Regjeringen skulde have Lov til at afholde ikke bevilgede Udgifter under de foreskrevne — ret betryggende — administrative Former, og saaledes at Bevillingerne forelægges den følgende Rigsdag. De forsøgte ogsaa dette for at faae en vis Hjemmel til at skyde udenom de Betingelser, som Folkethinget mulig kunde sætte det nye Landstthing. Faldt!

Finantsministeren har sat sit Navn under denne Grundlov. Alle de Forsøg, der bleve gjorte — Ketten til at afholde ikke bevilgede Udgifter, besluttende Myndighed for Fællesudvalget og Ret for Ministeriet til at indstykke Til sætninger og Tilføininger til Finantsloven, som det ikke holdt af, mens det dog lod Finantsloven gjælde — alle disse Forsøg faldt, det ene efter det andet, og Sunigrundlovens Finantslovregler bleve staaende, og Finantsministeren satte sit Navn derunder. Det stod der ikke saaledes, at det stod hen i det Laagede, hvad det skulde betyde, og det maa ogsaa Finantsministeren, som var en af de ledende Mænd den Gang, vide, at Enhver, der nu vil grave de den Gang forfættede Angrebsforslag paa vor Bevillingsret op og regjere efter dem, maa med Rette af Alle, der den Gang toge Del i Forhandlingerne, beskylbes for den mest bundløse Troløshed, der vil ramme ikke blot de Personer, der den Gang vare med i Tillid til danske Mænds Ærlighed, men ramme ud over hele Landet, ramme vort hele Forfatningsliv og maaste, hvis denne Strid skal fortsættes, ramme Landets Eksistens som saabant. Ja, mine Herrer, det blev omhyggelig drøftet af Alle, hvad den Forfatningsforandring, som da skulde gives, vilde sige.

Der foreslaa to Forsætninger, den ved Forsætningen af 2den Oktober 1855 indskrænkede Grundlov for Kongerigets særlige Anliggender og en Fællesforsætning for de øvrige Anliggender, der omfattede baade Bevillinger og meget Andet. De skulde sammenmeltes til een Forsætning. Det moralske Krav var Forbeholdet fra 1855, at naar Betingelsen, de Omstændigheder, der havde foranlediget Grundlovsindskrænkningen, bortfaldt, skulde 5te Juni Grundloven strax igjen træde i Kraft. Men hvad gjælde moralske Forsætninger overfor Reaktionens Vyster mod Friheden? De gjaldt ikke den Gang. Nu sige vi: Hvad gjælde ikke blot moralske Forsætninger, men juridiske Regler, anerkjendte gennem Menneskealdrer, hvad gjælde de overfor en Reaktion, der vil angribe Friheden? Man gaar videre og videre i sine Krav. Enden blev som sagt, at Landstthinget fik en Sammensætning, der var forskjellig baade fra Rigsraadets Landstthings og fra Rigsdagens, og Folkethinget fik tilbage Bevillingsretten fuldstændig efter de gamle Former fra 1849 saaledes, at den omfattede ikke blot de særlige kongerigske Anliggender, hvortil Udgifterne udgjorde omtrent en Femtedel af Statens samlede Udgifter, men omfattede fem Femtedele, altsaa det Hele. Og hvad sagde man til os, da vi forhandlede dette? Man sagde: Landstthinget har vel faaet en forandret Sammensætning, men dets Magtstilling er jo uforandret; det kan naturligtvis blive besværligere at føre Fremstridtet igjennem, der hører maaste større Kræfter og Sammenhold hos Folkethinget til at drive det Maskineri fremad, men da Folkethinget har beholdt Hovedindflydelsen paa Finantsloven, da det har faaet alle Bevillinger tilbage under sit Omraade og beholdt Hovedindflydelsen paa Bevillingerne, saa er det den Stærkeste, og selv om det gaar langsommere, saa vil det have bevaret den Hovedindflydelse, som i 1849 blev tilfikkret det. Det sagde man fra alle Sider, det sagde man fra alle Partiers Side; i Rigsraadet og i Rigsdagen, i Landstthinget og i Folkethinget erkjendte man det. Imtode man om provisoriske Love, var Svaret: Umuligt. Man var i den Grad enig i denne Betragtning, at Mænd, som vare misfornøiede med den nye Grundlov — jeg kan nævne Andrae og Mourier — sagde: Det nytter ikke, at man har forandret Landstthingets Sammensætning; hvad hjælper det, naar man lader de finantsielle Bevillingsformer blive staaende ved det Gamle fra 1849, derigjennem har Folkethinget en saadan Fortrinsret, en saadan Haand paa Pengekassen, at det kan føre dertil, at et